

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ
ITMS: 26130130051 OPV/24/2011

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

pre tvorcov programov kontinuálneho vzdelávania

Vzdelávacie potreby pedagogických zamestnancov základných škôl

Monika KRAJČOVIČOVÁ – Milan SAMKO

ZÁVERY

Vzdelávacie potreby pedagogických zamestnancov

- Zameranie primárnych škôl rešpektuje potreby žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci majú záujem o spätnú väzbu na svoju prácu so žiakmi z MRK od vedenia školy, kolegov a rodičov žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci prejavujú snahu a elimináciu prejavov rasizmu medzi žiakmi z MRK a ostatnými žiakmi
- Učebné zdroje a pomôcky vytvorené pedagogickými zamestnancami rešpektujú vek žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci majú záujem o ďalšie vzdelávanie v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci majú záujem o intenzívnejšiu spoluprácu s rodinou a komunitou žiakov z MRK

ZÁVERY

Vzdelávacie potreby pedagogických zamestnancov

- Zameranie primárnych škôl nie je prispôsobené aktuálnym záujmom žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci nevenujú dostatočný čas príprave na prácu so žiakmi z MRK
- Pedagogickí zamestnanci nedostávajú pravidelnú spätnú väzbu na svoju prácu od rodičov žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci majú nízke očakávania, príp. žiadne očakávania od žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci nevytvárajú dostatočný priestor žiakom z MRK na vyjadrenie svojich myšlienok, nápadov a názorov
- Pedagogickí zamestnanci sa zameriavajú u žiakov z MRK na získavanie poznatkov memorovaním
- Práca žiakov z MRK je limitovaná používaním učebníc a pracovných zošitov
- Proces získavania poznatkov u žiakov z MRK rešpektuje len kultúrne prostredie majority

ZÁVERY

Vzdelávacie potreby pedagogických zamestnancov

- Skutočnosť, že žiaci pochádzajú z MRK, sa v škole prezentuje ako negatívum, resp. sa spája s nedostatkami žiakov z MRK
- V škole sa neposkytuje priestor na prezentáciu kultúry, zvykov, tradícií a jazyka žiakov z MRK
- V triedach chýbajú učebné zdroje a pomôcky, s ktorými by mohli manipulovať (okrem učiteľa) aj žiaci z MRK
- Učebné zdroje a pomôcky vytvorené pedagogickými zamestnancami neodrážajú potreby žiakov z MRK
- Pedagogickí zamestnanci nevyužívajú informačné a komunikačné technológie podporujúce individuálny rozvoj žiakov z MRK

ODPORÚČANIA

Spôsobilosti, ktoré potrebujú pedagogickí zamestnanci najviac rozvíjať pri práci so žiakmi z MRK

UČEBNÉ PROSTREDIE

Využívať:

- učebné materiály a pomôcky, ktoré sú adekvátne veku a schopnostiam žiakov z MRK
- materiály a pomôcky z reálneho života žiakov z MRK

Vytvárať:

- príležitosti na rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov z MRK

Podporovať:

- pozitívne vzťahy medzi žiakmi z MRK a učiteľom, a žiakmi navzájom

Pomôcť:

- správne interpretovať a následne tvorivo riešiť problém
- formulovať ich vlastné myšlienky a vyjadrovať ich spoločne s osobnými potrebami

Poskytovať:

- učebné materiály a pomôcky, ktoré odrážajú ich kultúru a tradície

Realizovať:

- činnosti, pomocou ktorých sa žiaci z MRK naučia vyjadrovať vlastné pocity a rozpoznávať ich u rovesníkov

ODPORÚČANIA

Spôsobilosti, ktoré potrebujú pedagogickí zamestnanci najviac rozvíjať pri práci so žiakmi z MRK

VYUČOVACIE STRATÉGIE

Integrovať:

- osobné skúsenosti žiakov z MRK, aby dokázali vnímať vzájomné vzťahy medzi osvojovanými pojmami a každodennými skúsenosťami

Podporovať:

- aktívne učenie sa
- rozvoj komunikačných kompetencií
- sebaovládanie

Rozvíjať:

- Samostatnosť žiakov z MRK
- kognitívne schopnosti žiakov z MRK

Pomáhať:

- pochopiť pravidlá a obmedzenia, ale aj svoje práva a práva iných

Zapájať:

- rodiny žiakov z MRK do výchovno – vzdelávacieho procesu

ODPORÚČANIA

Spôsobilosti, ktoré potrebujú pedagogickí zamestnanci najviac rozvíjať pri práci so žiakmi z MRK

PLÁNOVANIE A HODNOTENIE

Brat' do úvahy:

- individuálne osobitosti žiakov z MRK a rozvíjať ich potenciál

Identifikovať:

- sociálne - patologické prejavy, šikanovanie a týranie. Poznať možnosti ich prevencie

Plánovať a realizovať:

- výchovno – vzdelávacie činnosti vychádzajúce zo záujmov žiakov z MRK
- obmieňanie činností s cieľom udržiavať záujem žiakov z MRK

Pomáhať:

- osvojiť si schopnosť sebahodnotenia

Vytvárať:

- dostatočný priestor na výber činností, ktoré sú iniciované žiakmi z MRK
- flexibilné učebné plány reagujúce na potreby a záujmy žiakov z MRK

Do procesu plánovania aktivít pre žiakov z MRK zapájať ďalších odborníkov

ODPORÚČANIA

Spôsobilosti, ktoré potrebujú pedagogickí zamestnanci najviac rozvíjať pri práci so žiakmi z MRK

SPOLUPRÁCA S RODINOU

Organizovať:

- pravidelné stretnutia s rodičmi, v súvislosti s plánovaním výchovno – vzdelávacích aktivít

Podporovať a rozvíjať:

- kompetencie rodičov žiakov z MRK

Poskytovať:

- písomné informácie rodičom o žiakovi (napredovanie, správanie, rozvoj kompetencií a iné)

Realizovať:

- aktivity na podporu spolupráce a partnerstva školy s rodinou žiakov z MRK

Sprostredkovať:

- informácie rodičom žiakov z MRK počas vzdelávacích aktivít v oblasti zdravia a výživy

Upevňovať:

- vzájomnú dôveru a partnerský vzťah s rodičmi žiakov z MRK

Vytvárať:

- priestor na neformálne rozhovory s rodičmi žiakov z MRK v škole a mimo školy

Zapájať:

- členov rodiny žiakov z MRK do mimoškolských aktivít školy

ODPORÚČANIA

Spôsobilosti, ktoré potrebujú pedagogickí zamestnanci najviac rozvíjať pri práci so žiakmi z MRK

PROFESIJNÝ RAST A SEBAROZVOJ

Chápať:

- existenciu multikulturality, jej mnohotvárnú realitu a s ňou spojené problémy

Poznať:

- trendy vývoja spoločnosti, trendy v oblasti výchovy a vzdelávania žiakov z MRK

Vedieť:

- kriticky myslieť
- vystupovať ako reprezentant profesie
- efektívne komunikovať s partnermi školy

Vypracovať:

- plán osobného rozvoja profesijného potenciálu v rámci celoživotného vzdelávania

Využívať:

- možnosti kontinuálneho vzdelávania v oblasti multikultúrnej výchovy.

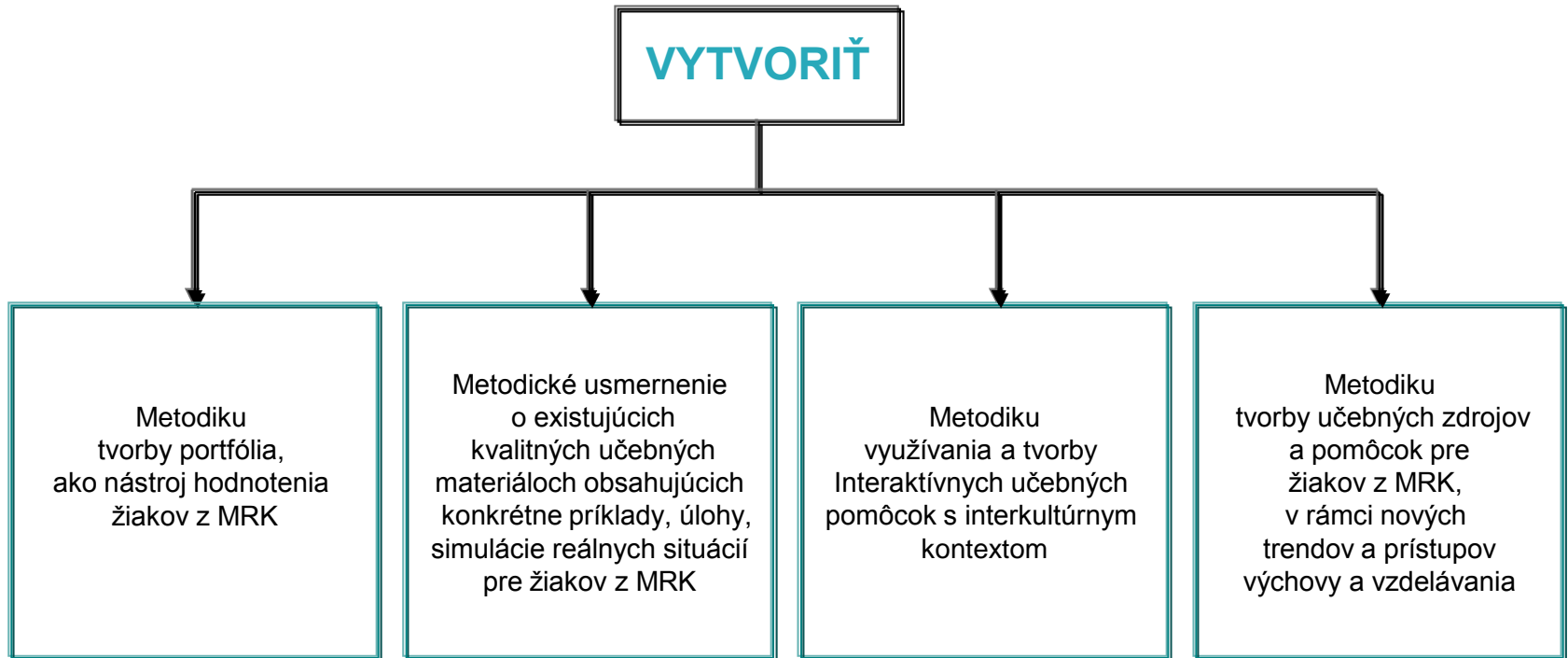
Získavať a analyzovať:

- nové poznatky z odbornej literatúry a ďalších zdrojov v rámci školení doma aj v zahraničí

Angažovať sa v aktivitách zameraných na výchovu
a vzdelávanie žiakov z MRK

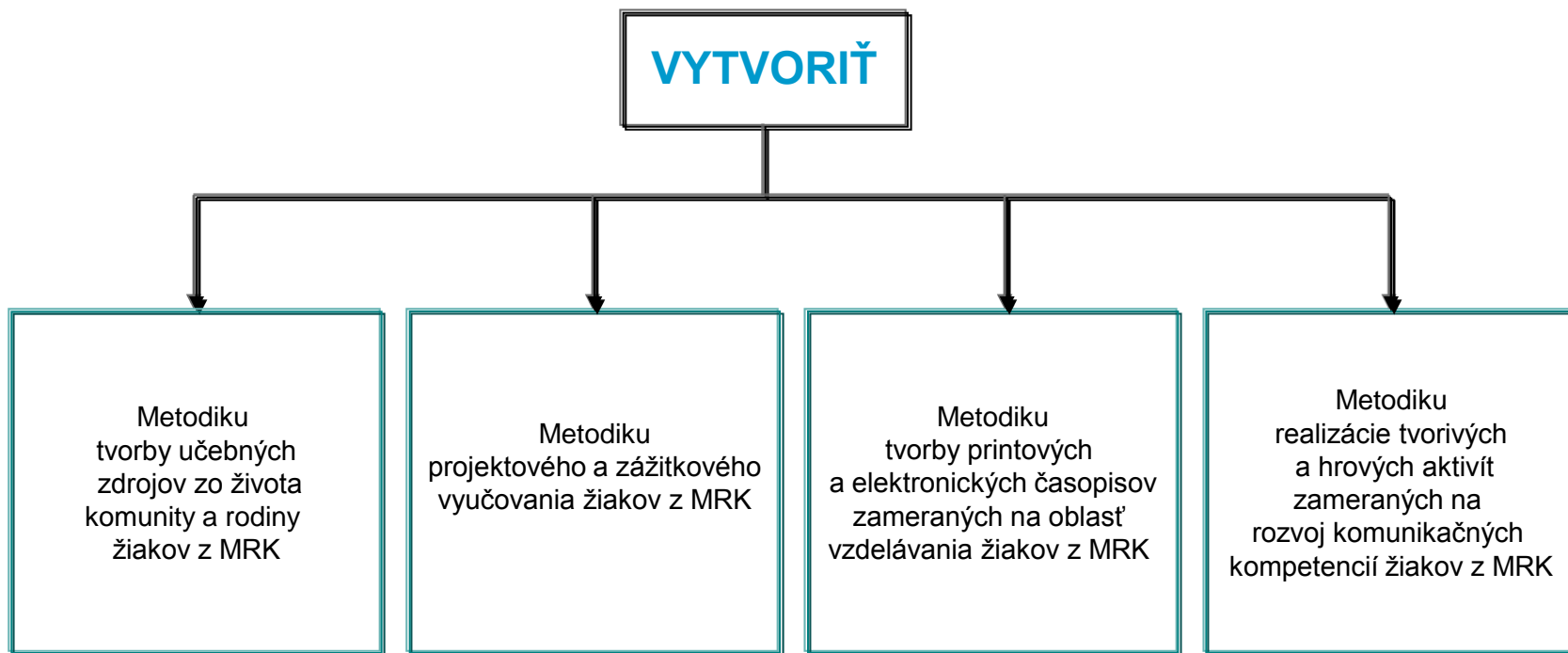
ODPORÚČANIA

pre tvorcov programov kontinuálneho vzdelávania

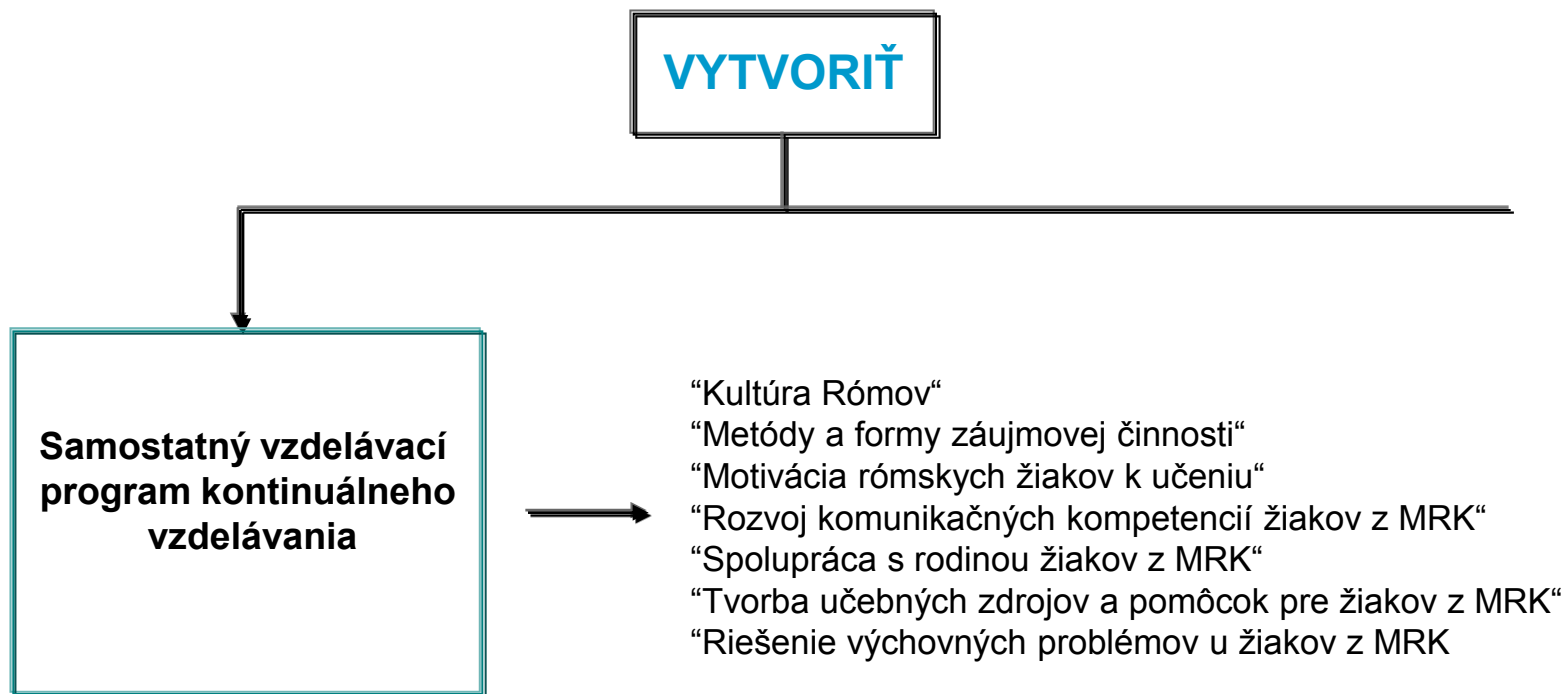
ODPORÚČANIA

pre tvorcov programov kontinuálneho vzdelávania

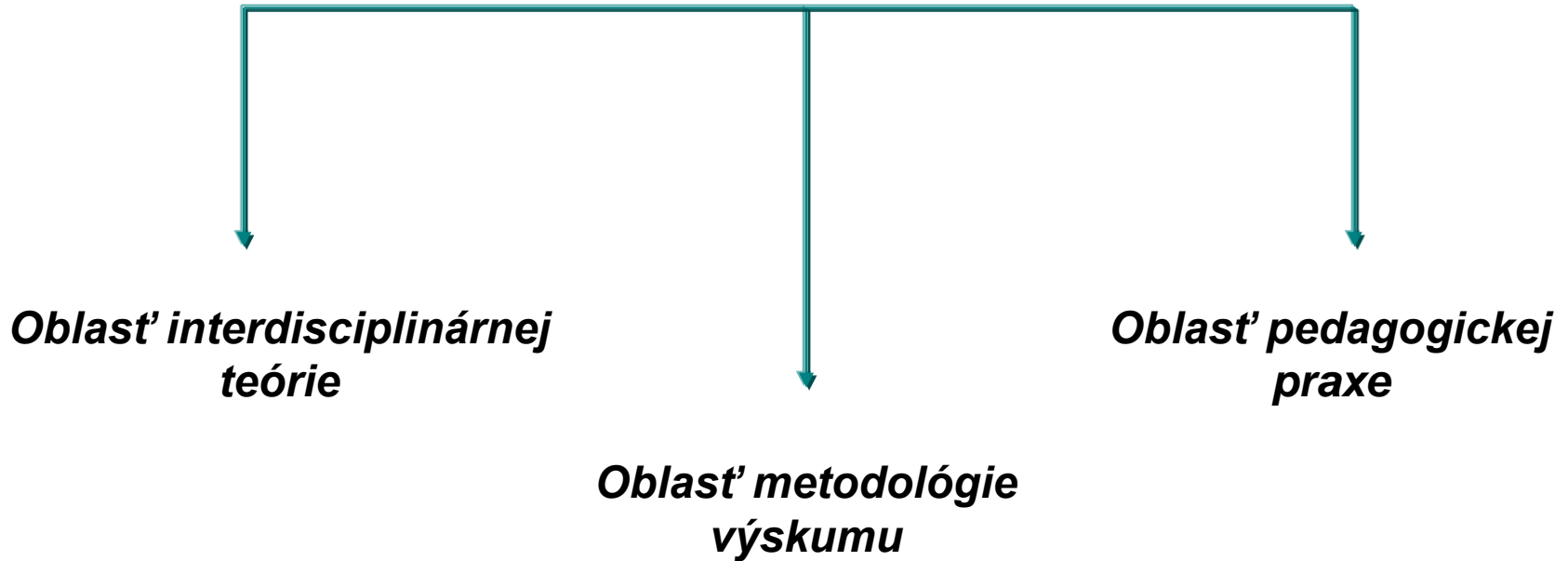
ODPORÚČANIA

pre tvorcov programov kontinuálneho vzdelávania

VEDECKÝ PRÍNOS PRÁCE

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

**VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT**

ĎAKUJEME

Dr. Monika Krajčovičová
Prešovská univerzita v Prešove

Dr. Milan Samko
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

Spišská Kapitula 2012